

Sojové boby long

Nákup sojových bobů – spekulace na růst kurzu

Únor 2003

Sojové boby long – 02/2003

Sojové boby na vzestup

Trh sojových bobů se nacházel v dlouhodobém sestupném trendu. Podle všech ukazatelů utvořil na začátku minulého roku své dno a otáčí se směrem vzhůru. V této době přesně před 30 lety sojové boby shromažďovaly energii ke svému největšímu historickému cenovému nárůstu. Historie se na komoditních trzích opakuje. Vzestup ceny z počátku minulého roku a následná konsolidace je tak zřejmě pouze předzvěstí něčeho mnohem silnějšího.

Důvody pro nákup bobů

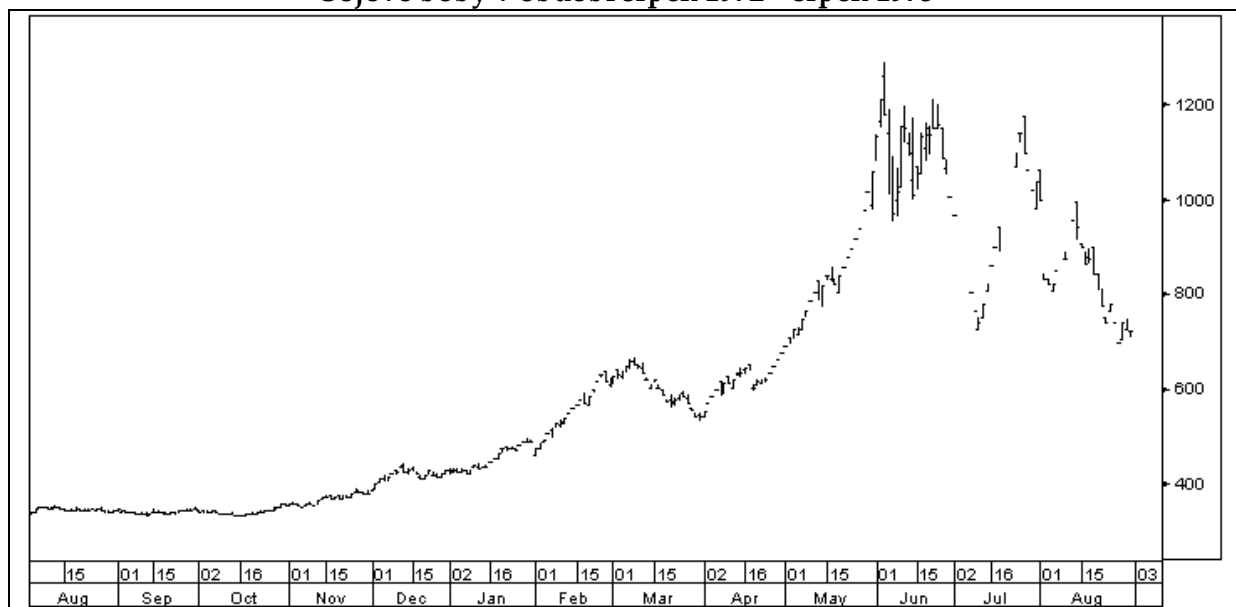
1. **Cyklická analýza** – Síla, moc a duch cenových cyklů je neuvěřitelný. Cykly bývají krátkodobé až dlouhodobé. Všichni odborníci se však shodují, že nejmocnějším komoditním cyklem je ten třicetiletý. Více detailů viz. *Cyklická analýza*.
2. **Fundamentální analýza** – americká spotřeba sojových bobů roste, zásoby však klesají, k tomu se přidává silný zahraniční zájem o sojový olej, produkt získávaný lisováním bobů. Více informací viz. *Fundamentální analýza*.
3. **Technická analýza** – dlouhodobé i krátkodobé grafy signalizují vzestup. Na měsíčním grafu došlo k potvrzení dvojitého dna, podle týdenního grafu se trh dostává do druhé, nejsilnější, růstové vlny. Denní graf odhaluje vyrazení trhu z obchodního pásma. Bližší detaily viz. *Technická analýza*.
4. **Psychologická analýza** – pozice komoditních fondů ukazují, v jaký budoucí vývoj tato skupina spekulantů věří. Pouze jeden ze šesti velkých hráčů je přesvědčen o poklesu. Více detailů viz. *Psychologická analýza*.

Cyklická analýza

Mnoho úspěšných obchodníků přisuzuje cenovým cyklům velký vliv. Cykly (pohyby cen od minima k maximu v určitých časových intervalech) jsou velmi silné a jejich pravidelnost či podobnost je často až zarážející. Jedním z nejmocnějších komoditních cyklů je ten třicetiletý. Podívejme se nyní na to, co se dělo na trhu sojových bobů před 30 lety. Zjistíme zajímavé podobnosti se současností.

Prakticky již v říjnu minulého roku jsme vstoupili do strategické části 30letého cyklu. Ve stejném období roku 1972 zahájily sojové boby svůj růstový pohyb. Jednalo se však pouze o jeho první vlnu. Po konsolidaci trvající od poloviny prosince přes celý leden sojové boby začaly stoupat v pohybu, jenž se později ukázal být nejmohutnějším vzestupem dosavadní historie tohoto trhu. O půl roku později, v červenci 1973 se cena zastavila na historickém maximu - 1290 centů za bušl.

Sojové boby v období srpen 1972 – srpen 1973

Po dlouhodobém sestupném trendu dochází u sojových bobů od minulého roku k obratu. Změna dlouhodobého trendu se však děje postupně. Pokud tento obrat přirovnáme k automobilu, ten se musí nejprve zastavit a poté od nuly vyrazit požadovaným směrem. Právě na rozjezd je pak potřeba nejvíce paliva, jakmile se však již automobil dostane do pohybu a získá momentum (trh se dostane do trendu), k dalšímu zrychlení již potřebuje mnohem méně energie. V některých případech si dokonce vystačí pouze se setrvačnou energií. Trh se sojovými boby zahájil pozvolný rozjezd na počátku loňského roku. Na základě 30letého cyklu jsme dosud byli svědky možná pouze 10% toho, co má ještě přijít.

Fundamentální analýza

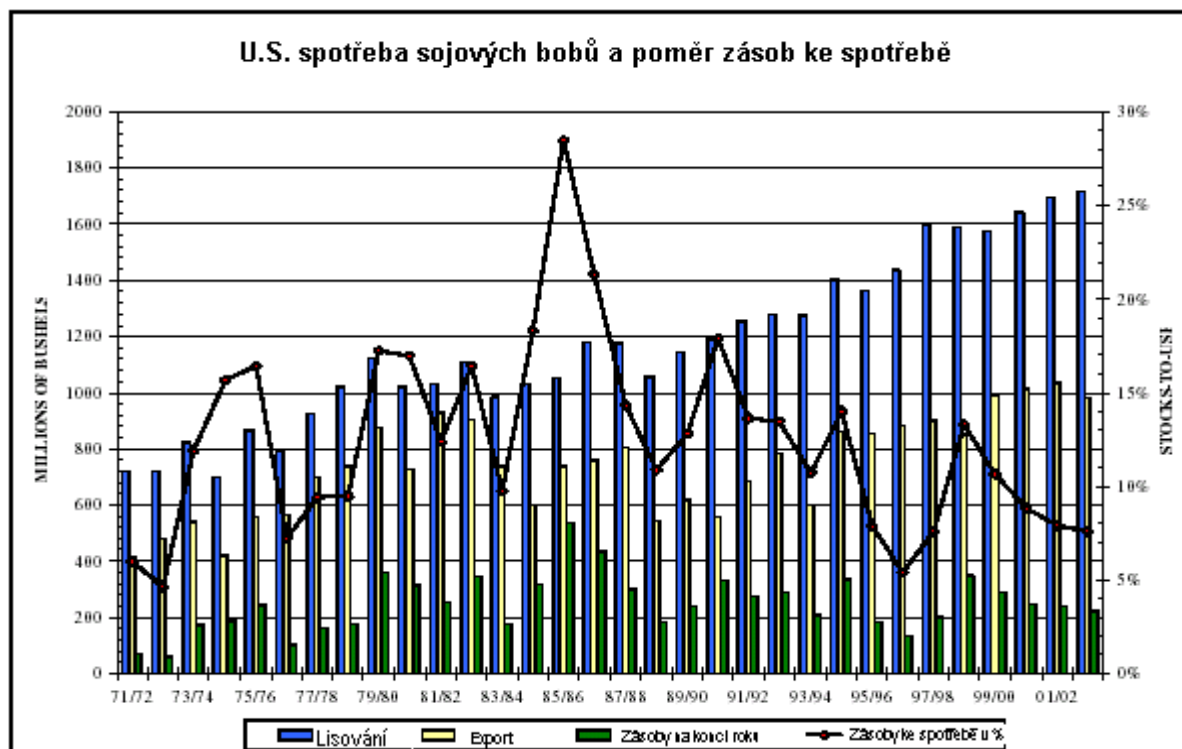
Ve svém posledním únorovém reportu o odhadech nabídky a poptávky předpovědělo americké ministerstvo zemědělství domácí produkci sojových bobů na sezonu 2002/03 ve výši 2,73 miliard bušlů, stejně jako se odhadovalo o měsíc dříve, avšak stále méně než 2,89 miliard vypěstovaných v minulé sezoně a 2,75 miliard ještě o sezonu dříve.

K poklesu produkce v tomto roce přispěla nová zemědělská politika ve Spojených státech. Ta by měla ovlivnit i nadcházející roky. Schválená vládní legislativa týkající se dotací je mnohem otevřenější pěstitelům kukuřice, američtí farmáři tak na úkor pěstitelských ploch dříve určených pro boby dávají přednost právě kukuřici. Poslední projekce výše pěstitelských ploch u bobů ve Spojených státech na sezonu 2002/03 dosahuje 73,8 milionů akrů. O sezonu dříve to bylo 74,1 milionů a v období 2000/01 ještě o 200 tisíc akrů více. Nutno však připomenout, že vliv státních dotací na produkci sojových bobů se v této sezoně ještě naplno neprojevil.

Výše produkce však není pro vývoj ceny rozhodující. Mnohem větší vliv je přisuzován spotřebě. A právě ta je u sojových bobů velice silná. Ministerstvo zemědělství měsíc po měsíci zvyšuje svůj odhad spotřeby sojových bobů v sezoně 2002/03. Ještě v listopadovém WASDE reportu počítalo ministerstvo s údajem spotřeby 2,715 miliard bušlů, o měsíc později to již bylo 2,725 miliard. V lednovém reportu ministerstvo navýšilo svůj odhad na

2,750 miliard. V únoru pak došlo zatím k poslednímu zvýšení odhadu spotřeby, a to na 2,775 miliard bušlů. Poptávka ve Spojených státech je tak velmi silná a přirozeně může ještě dále sílit.

Následující graf navíc poskytuje mnoho zajímavých údajů.

Graf ukazuje, že množství bobů používaných pro lisování (zpracovatelský proces, jehož výsledkem je získání sojového oleje a šrotu) v posledních třech letech roste. I přes výkyvy v předchozích obdobích je silný růstový trend znatelný. Export sóji v sezoně 01/02 dosáhl rekordní úrovně, projekce síly vývozu aktuální sezony je sice nižší než loni, stále se však drží na velice silné úrovni. Pokles je způsoben především nižšími prodeji do Evropské unie a také problémy okolo vývozu americké geneticky upravované úrody do Číny. Čína totiž v minulém roce na nějakou dobu prakticky úplně zablokovala dovoz geneticky upravovaných bobů ze Spojených států, a to i přes stále vysokou poptávku a zájem ze strany čínských kupujících. Americká strana však se svými čínskými protějšky vyjednávala a podařilo se jí vrátit vzájemný obchod s touto komoditou do starých kolejí. V posledních třech měsících uplynulého roku Čína dovezla 3,7 milionů tun bobů, o 0,9 milionů více než ve stejném období o rok dříve. V celé sezoně 2002/03 by Čína měla dovést 15 milionů tun sojových bobů, o 4,6 milionů více než v předchozí sezoně. Čína představuje pro sojové boby ze Spojených států ohromný kupní potenciál.

Tikající bombou, kterou zatím nebere nikdo příliš vážně, je stav amerických zásob bobů. Ty v každém z posledních tří produkčních let padaly, na letošní rok se počítá s pokračováním tohoto trendu. Otázkou zůstává, jak silný tento meziroční pokles bude. Na konci sezony 2000/01 činily zásoby sojových bobů 248 milionů bušlů, loni to pak bylo 208 milionů bušlů. Ještě v lednu předpovídalo americké ministerstvo zemědělství výši zásob na konci současné sezony 190 milionů bušlů. V únoru však svůj odhad dramaticky snížilo na 165 milionů bušlů, nejnižší úroveň od sezony 1996/97.

Velký vliv na cenu sojových bobů bude mít odpověď na otázku: Jak mnoho bobů se vypěstuje v Jižní Americe? Podle posledních únorových odhadů by úroda v Brazílii měla dosáhnout rekordních 51 milionů tun, oproti 39 milionům tun v sezoně 2000/01 a 43,5 milionům v 2001/02. Vyšší očekávaná sklizeň by měla srovnat předpokládaný růst v brazilské domácí poptávce, která by podle posledních odhadů měla přesáhnout 31 milionů tun. Sklizeň brazilské úrody je v tuto chvíli na začátku a její tempo je oproti předchozím rokům pomalejší. Zatím bylo sklizeno 2 % ploch, v porovnání s loňskými 5 %.

Brazílie spolu s Argentinou dohromady by pak měli vypěstovat 84,50 milionů tun (3,1 miliarda bušlů). Oba tyto jihoamerické státy se nacházejí v období ekonomické a sociální nestability, která může v kterýkoliv moment vyústit v zastavení či dočasné přerušení dodávek na světové trhy.

Situace u sojového oleje

Poptávka po sojových bobech je z velké části ovlivněna zájmem o sojový šrot a olej. Olej si zatím po celou dobu roku udržuje až překvapivě silnou poptávku, a to jak přímo ve Spojených státech, tak i v zahraničí. Dva hlavní světoví dovozci sojového oleje jsou Čína a Indie. U obou těchto zemí dochází k dramatickému poklesu domácích zásob, který bude tlačit na další zvyšování importu v nadcházejícím období. Ve prospěch sojového oleje dále hraje fakt, že v Malajsii a Indonésii výrazně poklesla produkce konkurenčního palmového oleje. Situace na světovém trhu je tak pro sojový olej ze Spojených států velice příznivá.

Situace u sojového šrotu

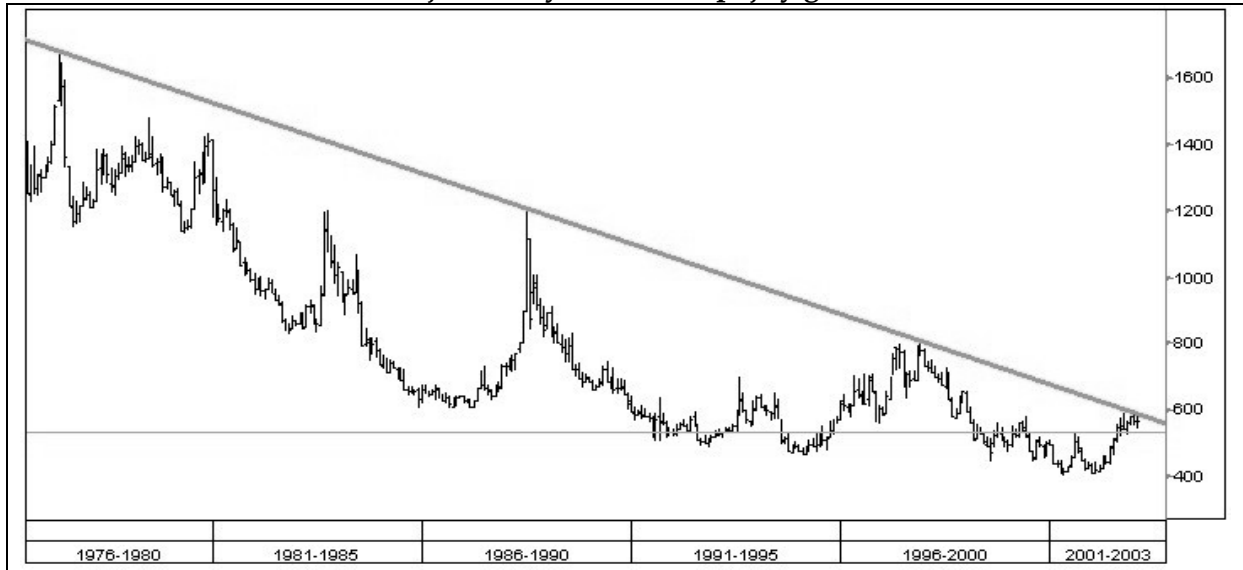
Sojový šrot je v současnosti slabším článkem sojového komplexu. V posledním WASDE reportu ministerstvo zemědělství Spojených států předpovídá u sojového šrotu meziročně sice pokles americké produkce, snížen však byl také výhled exportu, a to především ve prospěch konkurence z Jižní Ameriky. Obě tyto předpovědi pak ovlivní celkové americké zásoby na konci roku, které by měly meziročně vzrůst o 10 tisíc na 250 tisíc tun.

Na závěr cyklické a fundamentální části stojí za to připomenout předpovědi některých analytiků, kteří očekávají, že v roce 2003 se budou dít na trhu velké věci. Co se jen stane s cenou sojových bobů, pokud se Jižní Amerika dostane do podobných problémů jako úroda pšenice v minulém roce v Austrálii a Kanadě? Anebo pokud Spojené státy zažijí v roce 2003 další slabou sezonu?

Technická analýza

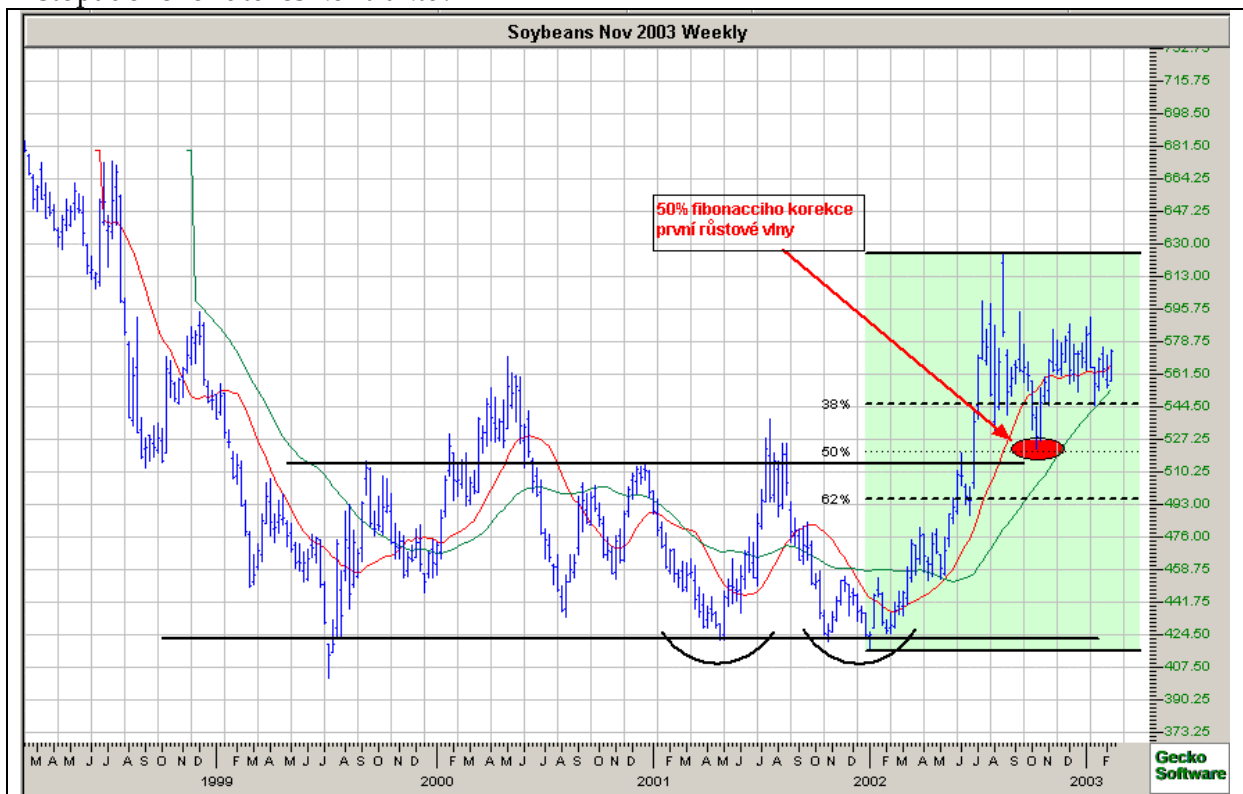
Při technickém pohledu na trh sojových bobů vyjdeme nejprve z té nejširší perspektivy. Tu nám přináší měsíční graf, jenž nám umožní nahlédnout do cenového vývoje za dlouhé časové období.

Sojové boby - měsíční spojitý graf

Futures cena sojových bobů ve skutečnosti dosáhla svého vrcholu na hodnotě 1290 centů za bušl a ne okolo 1600 centů, jak by se na první pohled zdálo z tohoto grafu. Dlouhodobý spojitý graf futures kontraktu totiž vyrovnává cenové rozdíly mezi jednotlivými kontraktními měsíci a přizpůsobuje dlouhodobý cenový vývoj aktuálním podmínkám. Dlouhodobý sestupný trend trhu je dobře patrný. Od roku 2001 se však na trhu formuje dno, přesněji řečeno formace dvojitého dna, která je technicky velice významná. K potvrzení této formace došlo v polovině minulého roku, kdy kurz svým vzestupem překonal maximum poslední korekce. Nyní se kurz nachází v konsolidační fázi pod hlavní trendovou linií.

Zaostřením pohledu na trh sojových bobů se dostaneme k týdennímu spojitému grafu listopadového futures kontraktu.

Ten ukazuje, že kurz se po dlouhou dobu pohyboval uzavřen v obchodním pásmu, čím déle se pak v takovém pásmu pohybuje, tím silnější je následný průnik. Po první růstové vlně, která započala na začátku minulého roku, se dostavila korekce. Ta dosáhla přesně 50% fibonacciho úrovně. Nyní trh konsoliduje před započítáním druhé růstové vlny, která podle Elliotovy teorie bývá nejsilnější.

Konečně nejdetailnější pohled poskytuje denní graf, v tomto případě listopadového futures kontraktu.

V posledních několika měsících minulého roku se kurz listopadového kontraktu pohyboval ve vzestupném obchodním pásmu. V polovině ledna pak z tohoto pásmu vyrazil směrem vzhůru.

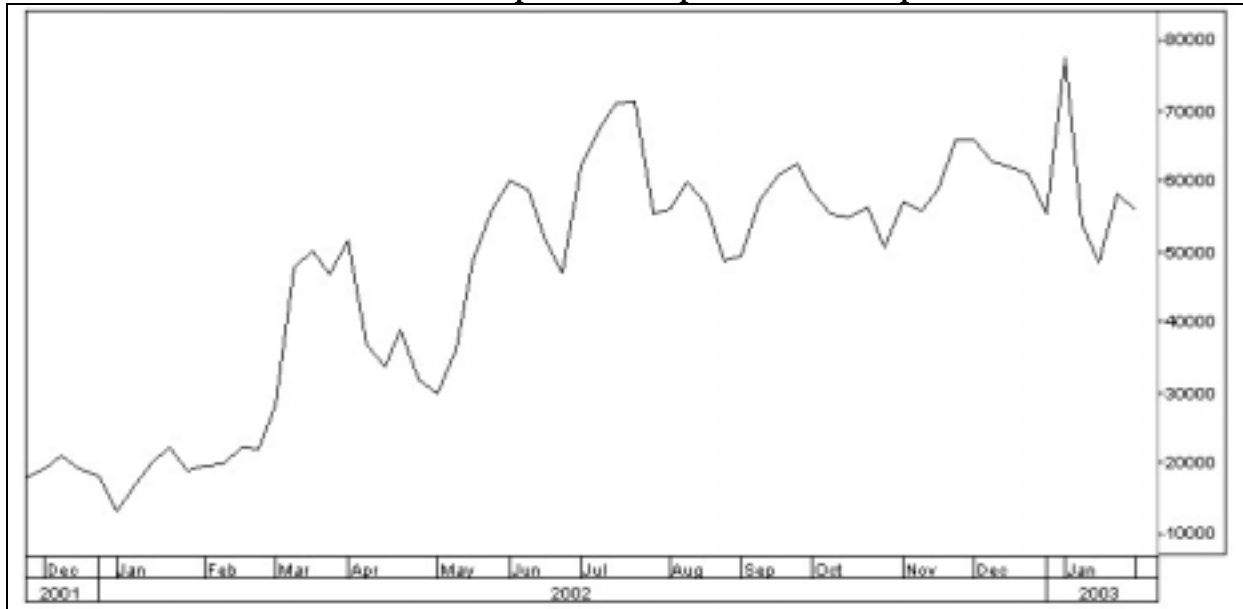
Psychologická analýza

Sojové boby patří z pohledu likvidity do lepší skupiny komoditních trhů. Jako na všech ostatních trzích i zde jsou přítomni komerční obchodníci – tzv. hedgeri, jejichž úsilím je zajistit se proti riziku poklesu nebo růstu kurzu - a nekomerční obchodníci - spekulanti. Sledování chování velkých spekulantů a komoditních fondů může v mnoha případech přinést zajímavé informace.

Velcí hráči drží dlouhé pozice

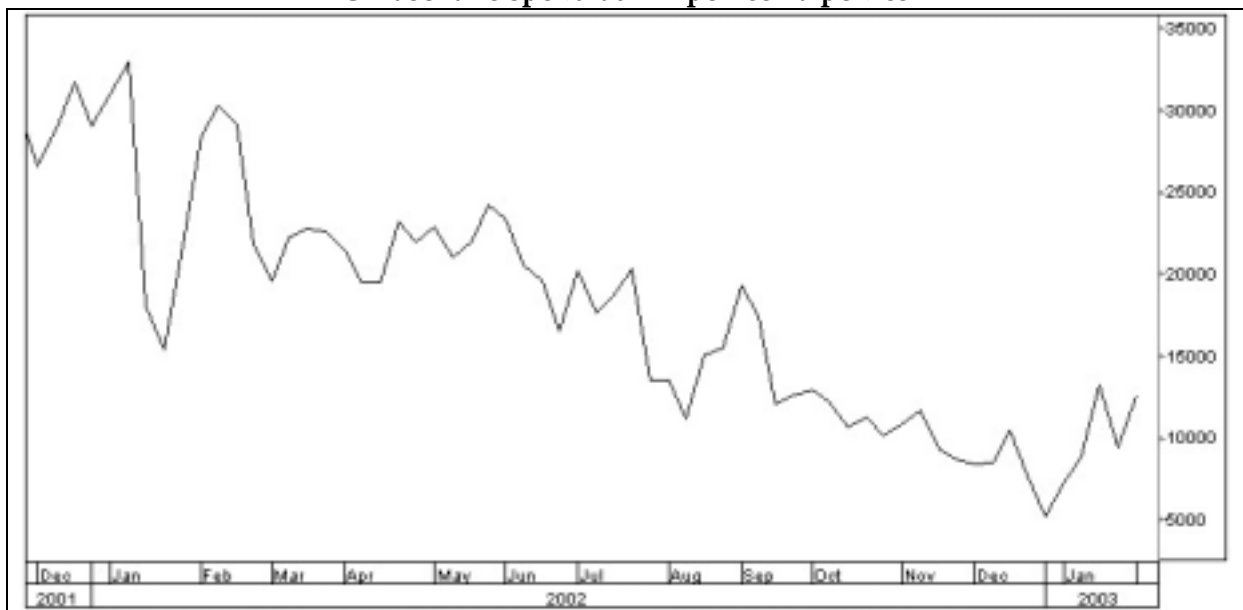
Od začátku minulého roku komoditní fondy věří v růst trhu. V té době drželi velcí spekulanti pouze necelých 20 tisíc dlouhých pozic, nyní je to téměř třikrát tolik. Komoditní fondy své nakoupené futures kontrakty nelikvidují, zůstávají dlouzí a ohledně dalšího růstu tak zůstávají optimističtí.

Ohlašované spekulativní pozice na vzestup

Na druhou stranu ti, kteří ve velkém spekulovali na pokles ceny sojových bobů, trh opouštějí. V tuto chvíli drží nekomerční obchodníci necelých třináct tisíc otevřených krátkých pozic. Pouze jeden ze šesti velkých hráčů věří v pokles.

Ohlašované spekulativní pozice na pokles

Jak vstoupit do trhu?

Pro bližší informace ohledně toho jak nejlépe vstoupit do trhu kontaktujte společnost Colosseum, a.s.

Specifikace kontraktu

Název	Sojové boby
Název angl.	Soybeans
Typ	Futures kontrakt
Burza	Chicago Board of Trade, USA
Objem kontraktu	5000 bušlů
Kotace kurzu	Centy za bušl
Hodnota bodu (pohyb o 1,00)	50 USD
Obchodní hodiny	16:30 – 20:15 SEČ (+noční obchodování na a/c/e)

Upozornění

Tato zpráva je pouze informativní a není myšlena jako návrh nebo nabídka ke koupi či prodeji jakékoliv komodity, futures kontraktu nebo opce. Ačkoliv fakta a informace zde obsažené jsou získány ze zdrojů, které Colosseum, a.s. („Firma“) považuje za věrohodné, nezaručujeme jejich přesnost a jakákoliv informace může být neúplná nebo zkrácená. Firma neodpovídá za typografické chyby v této zprávě. Veškeré názory a odhady v této zprávě vyjadřují názor Firmy k datu této zprávy a vyhrazuje si právo na jejich změnu bez předchozího upozornění.

Firma, její pobočky, představitelé a/nebo zaměstnanci mohou, ale nemusí kdykoliv držet krátké a/nebo dlouhé pozice v jakékoliv komoditě, futures kontraktu, opci nebo jiném investičním instrumentu zmiňovaném v této zprávě. Příkazy uvedené v tomto dokumentu mohou být pouze ilustrativní a Firma je může, ale nemusí provádět na trhu. Veškeré názory v této zprávě jsou názory analytického oddělení Firmy. Jednotliví obchodníci nebo jiné firemní publikace mohou vyjadřovat rozdílný nebo protichůdný názor. Názory v této zprávě mohou být založeny na různých analytických metodách nebo disciplínách. Například fundamentální a technická analýza obvykle používají různé metody a odlišné časové období, proto mohou činit různé závěry ohledně vývoje stejné komodity nebo termínového kontraktu. Investiční strategie popisované v této zprávě jsou riskantní a nejsou vhodné pro každého investora. Pokud plně neporozumíte podmínkám a rizikům popisovaných obchodů, včetně rozsahu potenciálního rizika ztráty, které může dosáhnout a v určitých případech i přesáhnout hodnotu investice, měli byste se takových obchodů zdržet.

© 2002 Colosseum, a.s. Všechna práva vyhrazena.

Jakékoliv neautorizované použití, duplikace nebo šíření tohoto materiálu je zakázáno.

Kontakt

Colosseum, a. s.
Na Šafránci 22
101 00 Praha 10
tel. +420-2-460 888 88
fax. +420-2-460 888 89
E-mail: info@colosseum.cz
www.colosseum.cz

Dotazy k analýze:
trading@colosseum.cz
telefon a fax viz. výše